

Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2022

mellan norra hälso- och sjukvårdsnämnden och
Orust kommun kommun

Om uppföljningen

Enligt det samverkansavtal som undertecknats av norra hälso- och sjukvårdsnämnden och kommunen ska folkhälsoarbetet följas upp varje år.

Det är enbart de insatser som genomförts med gemensamma medel som ska redovisas.

Uppföljningen avser fyra olika delar; samverkansavtalet, nämndens mål och inriktningsdokument (den del som avser folkhälsorådet), rådets prioriterade områden samt folkhälsostrategens yrkesroll.

Besvara frågorna kortfattat och hänvisa inte till eventuellt medsänt material. Om det finns ytterligare dokumentationer som genomförts inom ramen för samverkansavtalet t.ex. utvärderingar, så kan dessa skickas in tillsammans med uppföljningen.

Uppföljningen ska godkännas av folkhälsorådet och undertecknas av dess ordförande. Därefter skickas uppföljningen till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via mail till agneta.eriksson@vgregion.se senast den 25 januari.

Den ekonomiska redovisningen redovisas i en separat Excel-bilaga.

Om den inte är helt klar 25 januari kan den mailas separat till samma adress, dock senast den 15 februari.

1. Samverkansavtal folkhälsa

	Helt uppfyllt	Delvis uppfyllt	Inlett processen	Möjlighet att motivera svaret
Folkhälsoarbetet ska utgå från befolkningens behov, vara systematiskt och långsiktigt	☐	☒	☐	Arbetar utifrån relevant statistik som t.ex. drogvaneundersökningen och Hälsa på lika villkor. Genomför även digitala enkäter till invånarna.
Folkhälsoarbetet ska ha tydliga mål och en tydlig uppföljning	☐	☒	☐	Folkhälsorådet arbetar utifrån prioriterade områden som ligger i linje med kommunens och regionens mål.
Barn och ungas behov och rättigheter ska särskilt uppmärksammas	☐	☒	☐	Sektorerna har fått i uppdrag att kartlägga och identifiera vad som görs inom området som sedan skall att arbetas vidare med.
Folkhälsoperspektivet ska integreras i de olika aktörernas ordinarie verksamhet	☐	☒	☐	Folkhälsorådets representanter tar med sig rådets planering i respektive utskott och verksamhet. Sektorcheferna adjungeras.
Folkhälsorådets planeringsprocess ska synkroniseras med den kommunala planerings- och budgetprocessen	☐	☒	☐	Folkhälsorådets representanter tar med sig rådets planering i respektive utskott och verksamhet. Sektorcheferna adjungeras.
Prioriterade målgrupper ska ges möjlighet till inflytande och delaktighet i de insatser som görs	☐	☒	☐	Ett arbetssätt där olika målgrupper ges inflytande stärks mer och mer som t ex på de mötesplatser som anordnas,

Vårdaktörernas samverkan

Vårdaktörernas samverkan i det lokala folkhälsoarbetet.

(Markera genom att stryka under vald siffra)

	Stor delaktighet		Mindre delaktighet	
Primärvård	4	<u>3</u>	2	1
Tandvård	4	<u>3</u>	2	1
Mödravårdscentral	4	<u>3</u>	2	1
Barnavårdscentral	4	<u>3</u>	2	1
Ungdomsmottagning	4	3	<u>2</u>	1
Annan vårdaktör	4	3	2	1

Möjlighet att motivera svaren

Capio vårdcentral och tandvården har representanter med i Folkhälsorådet. I arbetet mot våld i nära relationer, psykisk ohälsa och suicidprevention har Capio vårdcentral, barnmorskemottagningen och BVC varit delaktiga.

2. Nämndens mål- och inriktning

Norra hälso- och sjukvårdsnämndens Mål- och Inriktningsdokument är vägledande för vilka hälsofrämjande insatser som folkhälsoråden ska prioritera.

De uppdrag/aktiviteter som gäller nu är att skapa förutsättningar för:

- tidiga insatser
- insatser till barn och unga i syfte att främja fullföljda studier
- främja utveckling av språkförståelse för barn i tidig ålder = **ny för 2022**
- främja goda kost och fysisk aktivitet samt tandhälsa (i alla åldrar)
- arbeta i enlighet med den nationella ANDTS-strategin

3. Folkhälsorådets prioriterade arbete

a) Beskriv kortfattat utgångspunkterna för folkhälsorådets arbete t.ex. planer, prioriteringar m.

Folkhälsorådets utgångspunkt i folkhälsoarbetet är det nationella målet för folkhälsa med att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa för hela befolkningen och särskilt uppmärksamma dem med sämre hälsa. Till grund ligger också Orust kommuns övergripande mål och Hälso-och sjukvårdsnämndens mål och inriktningsdokument. Under 2022 har Folkhälsorådet prioriterat Trygga och goda uppväxtvillkor, stärka arbetet med att öka tryggheten, motverka psykisk hälsa och ett åldrande med livskvalité.

- b) Beskriv kortfattat rådets insatser **inom ramen för samverkansavtal folkhälsa** för respektive mål under året. (Kopiera och använd nedanstående per mål)

<p>Mål: Trygga och goda uppväxtvillkor Barn och unga som lever med föräldrar som har missbruk, psykisk ohälsa, är separerade eller har upplevt våld i nära relationer skall ges möjlighet till bibehållen hälsa och utveckling.</p>		
<p>Insatser: Uppstart av Klubb BUSA – Barn och unga som anhöriga. En stödgruppsverksamhet för barn och unga som lever i familjer med missbruk, psykisk ohälsa, är separerade eller lever med våld i nära relationer. För att rekrytera målgruppen så har Klubb BUSA informerat personalgrupper om verksamheten, skolbesök har gjorts och informationsmaterial har tagit fram. En grupp med fem barn har startats under hösten. Verksamheten kommer att fortsätta som en del i sektor omsorgs ordinarie arbete i samarbete med barnrättsorganisationen Junis.</p>		
	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☒	☐
<p>Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna? Att kunna erbjuda barn och unga som lever i utsatta familjer stöd och hjälp med att sätta ord på sina upplevelser och fråntas skuld och ansvar. Insatsen ökar förutsättningarna till ökad hälsa både på kort och långs sikt.</p>		
<p>Medverkande aktörer: Sektor omsorg, sektor lärande, fritid, barnrättsorganisationen Junis och Folkhälsorådet.</p>		

Mål:

Ett åldrande med livskvalité – skapa mötesplatser för att bryta ensamhet och isolering.

Insatser:

Folkhälsorådet har påbörjat ett arbete under 2022 med att skapa mötesplatser för målgruppen äldre för att bryta ensamhet och isolering. Mötesplatser har anordnats i tre kommundelar för de som har behov av att träffas. Träffarna har varit en gång/vecka och haft olika innehåll allt från underhållning till mer kunskap om egenvård, digitalisering etc. Det har varit mellan 20 – 40 deltagare på varje träff och deltagarna har haft möjlighet att påverka innehållet på träffarna.

En seniormässa har anordnats med ca 50-tal utställare från kommun, primärvård, och föreningsliv och andra viktiga aktörer. Det var ca 350 besökare och det erbjöds även föreläsningar. Ungdomar serverade fika så det blev en mötesplats för både äldre och unga. Föreläsningarna var uppskattade.

	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☒	☐

Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna?

90 % av deltagarna på mötesplatserna känner sig mindre ensamma. Hälften har lärt känna nya människor. Deltagarna har haft kontakt även mellan träffarna.

Seniormässan visade på ett brett utbud av aktiviteter på Orust och ökad kunskap om vad både kommunen och regionen kan erbjuda för tjänster.

Medverkande aktörer:

Orust kommun, Studieförbundet vuxenskolan, föreningslivet, Capio Vårdcentral

<p>Mål: Trygga och goda uppväxtvillkor – att stärka barn och ungas förutsättningar till en god hälsa</p>		
<p>Insatser: Föräldrastöd i form av digitala föreläsningar med olika teman som psykisk hälsa, alkohol och droger. Framtagen informationsbroschyr för föräldrar och invånare vart man kan vända sig vid behov av stöd. Drogrfria aktiviteter, skolavslutning och medverkan i stoppa langningen kampanjer. Tidiga insatser på individnivå SIP samordnad individuell plan och samverkansavtal. Utvecklingsmedel har beviljats för skolhund som motivationshöjare för att komma till skolan eller för att träna vissa ämnen.</p>		
	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☒	☐
<p>Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna? De digitala föreläsningarna för föräldrar anordnades i de tre kommunerna Stenungsund, Tjörn och Orust med olika tema som psykisk hälsa, alkohol och droger. Ca 70 – 130 föräldrar deltog per tillfälle. Det har visat sig att det kan underlätta för flera att delta när det är digitalt. I den drogvaneundersökning som genomfördes hösten 2022 hade alkoholkonsumtionen gått ner bland ungdomarna, dock hade siffrorna ökat när det gäller de s.k. bjudvanorna som behöver arbetas vidare med. Förbättrad samverkan och rutin med att vid behov använda sig av SIP och samverkansavtal har ökat förutsättningarna för tidiga insatser. Några elever har mycket behjälpta av att få arbeta med en skolhund. Närvaron har ökat och även måluppfyllelsen i något ämne. Vi ser att det finns barn som är hjälpta av att bilda relation till ett djur.</p>		
<p>Medverkande aktörer: Sektor omsorg och lärande, Stenungsunds och Tjörns kommuner</p>		

Mål:
Ökad jämlikhet i hälsa och motverka psykisk ohälsa

Insatser:
Arbetar utifrån den lokal planen för psykisk hälsa.

Implementerar YAM- Youth aware of mental health i våra två högstadieskolor. YAM är en metod som genomförs i åk 8 och motverkar psykisk hälsa.

Framtagande av informationsmaterial med information vart man kan vända sig vid behov av stöd och hjälp.

Utvecklingsmedel har beviljats sektor omsorg för att göra en förstudie för att starta hunddags i i daglig verksamhets regi med möjlighet för lönebidragsanställningar. Målet för Orust verksamhet med hund, hundvårdslaget är att vara en verksamhet för att personer med hund/djurintresse skall få en meningsfull och utvecklande vardag. Att skapa platser för arbetspraktik och meningsfull sysselsättning. För LSS, daglig verksamhet vill man möjliggöra aktiviteter som ger sinnesstimulering och glädjen att få vara med en hund och göra de sysslor som finns runt hunden.

Utvecklingsmedel har beviljats Torp GOIF för att stötta spelare att utvecklas inom badminton. Självskattning har gjorts och individuella planer har upprättas.

Digitala föreläsningar har anordnats riktat till elever från åk 5 – 9 om kränkningar på nätet. Kvällstid erbjöds även föreläsningen till föräldrar. Föreläsare var Maria Duvfa och det var ett samarbete med Tjörns kommun.

	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☒	☐

Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatser
Både forskningen och i intervjuer med elever visar på goda effekter av YAM.

Utredningen av hunddags har visat att det finns förutsättningar att starta en sådan verksamhet i kommunen regi. Målet är att vara en verksamhet för att personer med hund/djurintresse skall få en meningsfull och utvecklande vardag. Att skapa platser för arbetspraktik och meningsfull sysselsättning. För LSS, daglig verksamhet vill man möjliggöra aktiviteter som ger sinnesstimulering och glädjen att få vara med en hund och göra de sysslor som finns runt hunden.

Deltagarna i Torp GOIF fick en djupare förståelse för sina svagheter och verktyg hur de kan arbeta aktivt med dom. De fick en bättre kontroll över sin träning och vardag.

Kränkningar på nätet är en stor problematik så det var positivt att kunna erbjuda både föräldrar och elever kunskap i ämnet.

Medverkande aktörer:
Sektor omsorg, sektor lärande, Capio vårdcentral, föreningslivet, Tjörns kommun

<p>Mål: Trygghetsarbete – medborgarlöfte och våld i nära relationer</p>		
<p>Insatser: Arbetar utifrån vårt samverkansavtal och medborgarlöfte med polisen med trygghets och brottsförebyggande insatser. Exempel på insatser är föreläsningar och information om regler för A- traktorer. Involvera näringslivet och andra viktiga aktörer i det brottsförebyggande arbetet. Förbättrad samverkan kring barn och unga som är i riskzon för kriminalitet och droger Motverka våld i nära relationer med ökad kunskap, samordning, revidering av rutiner och informationsmaterial.</p>		
	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☐	☒
<p>Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna? Enligt mätningar så känner sig de flesta invånarna trygga men det finns vissa orosmoment som buskörningar, kränkningar etc som vi lägger fokus på. Samverkan kring barn och unga har förbättrats och förutsättningar för tidiga insatser har stärkts.</p> <p>Att motverka våld i nära relationer behöver var ett ständigt pågående arbete. Nätverket våld i nära relationer håller frågan uppe på dagordningen med ökad kunskap och vart man skall vända sig vid svåra ärenden för att kunna erbjuda stöd och hjälp.</p>		
<p>Medverkande aktörer: Brottsförebyggande: polisen, näringslivet, fritid, skola, räddningstjänst, socialtjänst. Våld i nära relationer: Skola, socialtjänst, BVC, Barnmorskemottagningen, ungdomsmottagningen, familjerådgivningen, polis, fritid, äldreomsorgen.</p>		

4. Ekonomisk redovisning

Den ekonomiska uppföljningen redovisas i separat excel-bilaga.

5. Avslutande kommentarer

- a) Om ni har något ytterligare som ni vill förmedla, kopplat till folkhälsorådet och som inte har redovisats under rubrik 1 – 5 kan det skrivas här.

2022 har präglats av ett år av genomförande av insatser som på grund av pandemin har fått vänta. Insatser med tidigare beviljade utvecklingsmedel har genomförts. Seniorsmässan har genomförts till glädje för många och uppstart av mötesplatser för äldre har påbörjats. Folkhälsopris har delats ut och vi har kunnat erbjuda digitala föreläsningar för föräldrar med olika tema och Klubb BUSA har haft sin första stödgrupp.

6. Underskrift

_____ den / 202

Ordförande i folkhälsorådet